

Rob Giel Onderzoekcentrum

Trauma bij stemming- en angststoornissen: nieuwe inzichten en behandel mogelijkheden?

NNNSA symposium 2019

Vrijdag 13 september 2019

9:30-17:00 uur

Groninger Museum

RGOC

Info

Trauma bij stemming- en angststoornissen: nieuwe inzichten en behandelmogelijkheden?

Tot 25% van de mensen maakt ergens in zijn of haar leven een stemmings- of angststoornis door die zodanig ernstig is dat de persoon op allerlei terreinen niet meer kan functioneren. Een belangrijke luxerende en ook onderhoudende factor in het ontwikkelen hiervan is het hebben meegemaakt van ernstige en soms langdurige traumatische gebeurtenissen. Wanneer deze onverwerkt blijven bestaat de kans dat zij leiden tot therapieresistentie en onvoldoende herstel door reguliere behandelingen. Toch is trauma en PTSS een relatief onderbestudeerd fenomeen in haar relatie met stemmings- en angstklachten. Zou je kunnen spreken van een speciale subgroep van patiënten met traumagerelateerde stemmings- en angst? Met deze studiedag willen we speciale aandacht aan dit thema besteden. Keynote sprekers zullen ingaan op de gevolgen van onverwerkt trauma voor later functioneren, op de samenhang met neurobiologie, en op de behandeling van ernstig trauma en de impact ervan op depressie en angststoornissen.

Aangezien het NNNSA een netwerk organisatie is die ook nieuws rond andere thema's en nieuwe ontwikkelingen binnen haar groep wil verspreiden, zullen ook workshops worden gegeven over ander onderzoek dat leeft binnen het NNNSA. Het belooft een veelzijdige dag te worden!

De congrescommissie,

Rob van den Brink
Edith Liemburg
Wiljo van Hout
Miriam Lommen

Date van der Veen
Benno Haarman
Danielle Cath

Programma

Programma

9.00: Ontvangst en inschrijving

9.30: Welkom en inleiding door de dag/ochtendvoorzitters
Daniëlle Cath en Miriam Lommen

9.45: **Rafaële Huntjens:** Dissociatieve Identiteit Stoornis (DIS) –
Een stoornis met meerdere gezichten

10.30: **Eric Vermetten:** Neurobiologie en farmacologie van PTSS bij
stemming en angst

11.15: Pauze

11.45: Parallel sessies ronde 1

A Benno Haarmann: Probiotica in de behandeling van bipolaire
en psychotische stoornissen

B Miriam Lommen: Wie oh wie? Voorspellers van PTSS bij de
brandweer

C Rogier Hoenders en Daniëlle Cath: Workshop: Leefstijl in
de behandeling van depressie en angst

12.45: Lunchpauze met rondleiding Groninger Museum en
NNNSA netwerkvergadering

14.00: Parallel sessies ronde 2

A Sjoerd van Belkum: Neuromodulatie bij stemmings-
stoornissen

B Sanne Smith, Daniëlle Cath, Robert Schoevers:
Experimentele geneesmiddelen als behandelversterkers bij
stemming en angst

C Klaas Wardenaar en Frederike Jörg: Workshop:
De toepassing van machine learning predictiemodellen om
behandeladviezen te geven bij patiënten met stemmings- en
angstklachten

15.00: Pauze

15.30: Korte onderzoekpresentaties (voorzitter **Jeroen
Bastiaansen**)

- **Debby Post:** Depersonalisatie-/derealisatiestoornis bij
patiënten met stemming- en/of angstklachten: determinanten
& consequenties
- **Elissa Stam:** Trauma in de jeugd, het ontbrekende puzzelstuk
bij bipolariteit en immuunstoornissen?
- **Evelien Snippe:** TRANS-ID
- **Lino von Klipstein:** Therap-i studie: Ondersteuning van
depressiebehandeling met gepersonaliseerde elektronische
dagboeken en feedback
- **Yoki Mertens:** fMRI als voorspeller van behandelingsucces bij de
behandeling van trauma
- **Annemieke Kamstra:** Effect van een klinisch behandel-
programma voor ernstige, complexe PTSS

16.30: Discussie en wrap-up door de voorzitters

16.45: Borrel

Info

Voorzitters

- dr. D.C. Cath, psychiater, GGZ Drenthe
- dr. M.J.J. Lommen, universitair docent, RUG, Faculteit Gedrags- & Maatschappijwetenschappen en GGZ Drenthe

Sprekers

- prof. dr. H.G.J.M. Vermetten, psychiater, bijzonder hoogleraar Medisch-biologische en psychiatrische aspecten van psychotrauma's, LUMC
- dr. R.J.C. Huntjens, universitair hoofddocent, Rijksuniversiteit Groningen, afdeling Klinische Psychologie
- dr. B.C.M. Haarman, psychiater, UMCG
- dr. H.J.R. Hoenders, psychiater, Lentis
- dr. S.M. van Belkum, AIOS psychiatrie, UMCG
- S. Smith MSc, promovendus, UMCG
- prof. dr. R.A. Schoevers, hoofd UCP, UMCG
- dr. K.J. Wardenaar, senior onderzoeker, UMCG
- dr. F. Jörg, senior onderzoeker, GGZ Friesland / UMCG
- J.W.J. Bastiaansen, cliëntvertegenwoordiger Depressie Vereniging/UMCG
- D. Post, MSc, promovendus, GGZ Drenthe
- E. Stam, MSc, psychiater i.o., UMCG
- dr. E. Snippe, senior onderzoeker, UMCG
- P.L. von Klipstein, promovendus, UMCG
- Y.L. Mertens, promovendus, RUG
- A. Kamstra, MSc, klinisch psycholoog i.o., GGZ Friesland

Doelgroep

Deze nascholingsdag is bedoeld voor psychiaters, arts-assistenten, psychologen, verpleegkundigen, vaktherapeuten en andere behandelaren en onderzoekers stemmings- en angststoornissen, evenals vertegenwoordigers van patiënten-organisaties. Andere belangstellenden zijn overigens van harte welkom.

Inschrijving

Deelname aan deze nascholingsdag kost € 130. U kunt zich aanmelden tot 10 september 2019, via het aanmeldingsformulier op www.rgoc.nl. Na uw aanmelding ontvangt u per e-mail een bevestiging van inschrijving.

Wanneer en waar

Vrijdag 13 september 2019 in het Groninger Museum, Museum-iland 1, 9711 ME Groningen. Ontvangst en registratie vanaf 9.00 uur. Het programma begint om 9.30 uur en eindigt om ca. 16.45 uur.

Route

Het Groninger Museum ligt op loopafstand van het Centraal Station van Groningen (circa 2 min.). Informatie over openbaar vervoer en parkeren vindt u op <http://www.groningermuseum.nl/adres-bereikbaarheid>.

Accreditatie

Voor deze studiedag wordt accreditatie aangevraagd bij de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP), het Register Vaktherapie, het Accreditatiebureau Verpleegkundig Specialisten Register en de Federatie Gezondheidszorg-psychologen en psychotherapeuten (FGzPt).

Programma- en organisatiecommissie

Dr. R.H.S. van den Brink, dr. E.J. Liemburg, dr. W.J.P.J. van Hout, dr. M.J.J. Lommen, Drs. D.C. van der Veen, dr. B.C.M. Haarman, dr. D.C. Cath, M. Messchendorp

Rob Giel Onderzoekcentrum

Het Rob Giel Onderzoekcentrum is een samenwerkingsverband van Lentis, GGZ Friesland, GGZ Drenthe, Dimence, Mediant en het Universitair Centrum Psychiatrie van het UMCG, met als doel wetenschappelijk onderzoek te op het gebied van psychiatrische behandeling.

Contact

Rob Giel Onderzoekcentrum, UMCG, UCP (CC72)

Postbus 30.001

9700 RB Groningen

Telefoon: 050 - 3612079

E- mail: info@rgoc.nl

Website: www.rgoc.nl

